

Kracht naar Kruis

STICHTING EVANGELISEREND LECTUURFONDS VOOR CHRONISCH ZIEKEN EN OUDEREN

no. 2 • Oktober 2015 • 73ste jaargang

Meditatie

OORDEEL EN GEJUICH

"Van het uiterste der aarde horen wij psalmen, tot verheerlijking van de Rechtvaardige. Doch nu zeg ik: Ik word mager, ik word mager, wee mij!, de trouwelozen handelen trouweloos, en met trouweloosheid handelen de trouwelozen trouwelooslijk"
(Lukas 16: 25)

In Jesaja 24 gaat het over het oordeel, maar dan niet over het oordeel over enkele mensen, maar over het oordeel dat over heel de wereld trekt. Dit oordeel komt omdat wij mensen niet hebben willen luisteren naar het Woord van God. Wij hebben onze eigen begeerten uitgeleefd en zijn in alles onze eigen gang gegaan. Er was geen respect voor het leven van andere mensen, maar er was geen eerbied voor de Heere.

Iedereen dacht alleen maar aan zichzelf en aan het vervullen van de eigen wensen en verlangens en er was geen liefde meer. Maar omdat de liefde verdween was er ook geen samenleving meer mogelijk. Heel de samenleving was verdorven en in alles gingen de mensen tegen het Woord van de Heere in. Zo beschrijft Jesaja hoe het in het einde der dagen zal zijn. De mensen zullen alles zelf in handen willen hebben en het respect voor het leven van een mens verdwijnt. Het bloed van mensen zal vergoten worden.

Maar door zo te handelen roepen wij het oordeel op. Het oordeel van de Heere zal over de aarde gaan omdat wij geen rekening willen houden met de Heere. En het oordeel zal verschrikkelijk zijn. Heel de aarde zal verwoest

worden. Dit oordeel zal allen treffen zonder enige uitzondering. Er is geen ontkomen mogelijk, en de mensen kunnen nergens heen vluchten waar zij veilig zullen zijn. Overal is er de verwoesting en het oordeel.

De oorzaak van dit oordeel is de verbreking van het eeuwig verbond door de mensen. Het eeuwig verbond is het verbond dat de Heere sloot met Noach en met alle levende wezens. Dit verbond is door ons mensen verbroken en daarom komt het oordeel over ons. De mensen overtreden de wetten, zij veranderen de inzettingen en zij vernietigen het verbond. Daarom komt het oordeel, komt er een vloek over heel de aarde en zal de verwoesting volkomen zijn. Zowel in de steden als op het platteland zal er een grote verwoesting zijn en overal zal het geklammer en geklaag te horen zijn.

De mensen zullen klagen omdat zij al hun bezit kwijt raken. Zij zullen jammeren omdat de meesten die zij kennen in dit oordeel omkomen en er ook voor henzelf niets anders te verwachten is dan dat de dood hen wacht in dit gericht. Zij zien geen enkele uitkomst meer, geen mogelijkheid tot redding schijnt nog aanwezig te zijn.

U ontvangt hierbij het tweede nummer van de 73ste jaargang van ons blad. In het vorige nummer werd u allen gevraagd door uw financiële ondersteuning ook in de komende jaren de uitgave van ons blad mogelijk te maken.

In principe vragen wij geen vaste abonnementsprijs en is ons blad gratis te verkrijgen. Aan kerkenraden en diaconieën hebben we vorige maand ook gevraagd ons blad te ondersteunen.

In dit nummer vindt u allereerst een meditatie van onze voorzitter, daarna mijn bijdrage in Belijden en Beleven. Onze trouwe medewerkster Willeke Breederveld verzorgt de rubriek Draagt elkanders lasten en de prachtige puzzelrubriek.

Ds Jongkind schrijft over de zegeningen van Jakobs zoon Issachar, ds Harinck over de verkondiging van de twaalf discipelen van de Heere Jezus, terwijl ds Van Amstel ons meeneemt naar de rijke verkondiging van het Evangelie in vorige eeuwen.

Ik wens u veel leesgenoegen!

*Eindredacteur,
ds. J. Oosterbroek*

Maar te midden van de oordelen zal er ook een klein groepje mensen zijn dat behouden wordt. En zij die ontkomen zullen vrolijk zingen. Te midden van de oordelen en het gericht wordt gezang en gejuich gehoord. Er wordt gezongen omdat de Heere de machten van het kwaad vernietigt, omdat de Heere Zijn macht toont en de machten van de zonde en het kwaad vernietigt. Zij die de Heere kennen als hun God, zij die Jezus Christus mogen kennen als hun Heere en

Zaligmaker, zij zullen kunnen juichen, omdat de Heere ook door de oordelen heen de redding brengt van al de Zijnen. Juist in het laatst der dagen, als de oordelen en de gerichten over deze aarde heengaan, zal er alleen hoop zijn voor ons mensen als we de Heere toebehoren. Alleen bij Hem is er redding voor ons mensen. Vanuit onszelf hebben we niets anders te verwachten dan de oordelen, en als we op onszelf zien dan kunnen we niets anders verwachten dan dat we zullen omkomen in de gerichten. Maar bij de Heere is er nog redding, omdat Hij redt uit genade alleen.

Daarom is er hier ook de oproep om de Heere te eren, overal waar mensen wonen. Eert de Heere. Deze oproep kan weerklinken ook te midden van de oordelen. Niet omdat wij ons verblijden in de oordelen, want die zijn verschrikkelijk, ook voor degenen die ontkomen zullen. De oproep om de Heere te eren kan echter weerklinken omdat er ook door de oordelen heen een heilsgeschiedenis aan de gang is. De Heere brengt ook door de oordelen heen redding voor al de Zijnen. Voor wie de Heere toebehoren is het oordeel niet het einde, maar we mogen in het geloof door de oordelen heen het heil verwachten dat de Heere heeft bereid voor allen die zich aan Hem toevertrouwen. Hoewel allen het oordeel hebben verdiend, redt de Heere in Zijn genade hen die op Hem hopen.

Daarom kan er gezongen worden, ook als de gerichten over de aarde gaan. Zo hoort de profeet Jesaja van de einde der aarde de psalmen klinken. Te midden van de oordelen en de gerichten worden er psalmen gezongen tot eer van de rechtvaardige God. Er worden psalmen gezongen door Gods kinderen want de Heere komt nu verlossing brengen voor al de Zijnen, die vaak te lijden hebben gehad onder de vijandschap van de goddelozen. De Heere maakt nu een einde aan het geweld van de machten der

duisternis en Hij vernietigt de macht van de zonde. Gods kinderen zingen psalmen ter ere van de Heere, Die rechtvaardig is, maar Die ook barmhartig en genadig is en Zich in Zijn genade nog ontfermt over ons zondaren, Die ons redden wil ook door de oordelen heen.

Te midden van de oordelen worden er psalmen gezongen. Maar de profeet zegt: ik ben verloren. Hij hoort wel het zingen van de anderen, maar hij ziet nog zoveel zonden in zijn eigen leven, nog zoveel zonden ook in zijn directe omgeving, dat hij zich niet kan voorstellen dat er voor hem nog redding mogelijk is. Anderen kunnen psalmen zingen omdat hun verlossing is aangebroken, maar voor zichzelf ziet hij alleen nog de grote schuld, ziet hij de zonden waardoor hij het oordeel heeft verdiend. Zo is het vaak voor de gelovigen. We kunnen ons wel voorstellen dat er voor anderen verlossing mogelijk is. We kunnen ons best indenken dat anderen behouden worden en we verheugen ons er over als er velen zijn, want zo wordt de Heere het meest geëerd. Maar als we ons eigen leven overzien, als we

onzelf onderzoeken dan kunnen we ons niet voorstellen dat er voor ons nog behoud is, want onze zonden zijn zo groot en onze schuld is zo zwaar. Het lijkt onmogelijk dat wij behouden worden. De last van ons zondige leven drukt op ons. Maar als we zo onze schuld beleven, als we zo onze zonden zien, dan wordt ons gewezen op Jezus Christus, de Rechtvaardige. Hij was volkomen rechtvaardig, maar Hij is de oordelen en gericht ingegaan om voor ons in de plaats alles te volbrengen wat er te volbrengen was. Als we gebukt gaan onder de schuld van ons leven, dan wordt ons Christus verkondigd als de Zaligmaker voor verloren mensen. Hij is gekomen om ons te redden van het verderf, Hij is gekomen om schuldige en zondige mensen te behouden ook door de oordelen heen. Daarom komt ook tot ons de oproep om af te zien van onszelf en te zien op Jezus alleen.

*Dirksland,
ds. J. Willemsen*

Belijden en Beleven

ONS BIDDEN (I)

Nu we enkele jaren bezig geweest zijn met De Ziekentroost is mij gevraagd in deze rubriek waarin we samen nadenken over de gereformeerde geloofsleer met u na te denken over ons bidden. Wat belijden wij daarover aan de hand van Schrift en belijdenis? Maar dat is niet alles. Onlosmakelijk daarmee verbonden is immers de vraag: beleven we daar ook iets van?

Toen ik bijna 40 jaar geleden aan het werk ging in mijn eerste gemeente Opperdoes zei ooit een oudere broeder tegen mij naar aanleiding van mijn

preken: "Zeg niet alleen hoe het is, dominee, maar ook hoe het gaat. Het gaat maar niet alleen om de leer – de dogmatiek – maar ook om Gods werk door Zijn Geest in het leven van mensen. Hoe gaat dat nu werkelijkheid worden in het leven van een mens?" Deze rubriek in ons blad wil dus speciaal aandacht geven aan de praktijk der godzaligheid. In de komende tijd willen we dus gaan nadenken over ons bidden.

Het gebed is immers de ademhaling van

de ziel. Zoals wij ademen en in leven kunnen blijven, zo is het gebed hert teken van geestelijk leven. Daarbij willen we ons allereerst laten leiden door de Schriften van Oud en Nieuw Testament en ook de gereformeerde belijdenisgeschriften die ons zijn overgeleverd en die wij ook als de schat van de kerk waarderen.

Daarom begin ik met u na te denken over zondag 45, vraag en antwoord 116 van de Heidelbergse Catechismus. Daar wordt gevraagd:

Vraag 116: Waarom is het gebed de Christenen nodig?

Antwoord: Omdat dit het voornaamste stuk der dankbaarheid is, hetwelk God van ons vordert a, en dat God Zijn genade en de Heilige Geest alleen aan diegenen geven wil, die Hem met harte-lijke zuchten zonder ophouden daarom bidden en daarvoor danken b..

a. Ps. 50 : 14; b. Matth. 7 : 7; Luk.11 : 9, 13; 1 Thess. 5 : 1

Hoe doeltreffend is het, dat de Heidelberger eindigt met het gebed als het voornaamste stuk van de dankbaarheid en met het Onze Vader, om ons te oefenen in de aanbidding van onze God. Vgl. Ps. 50 : 14. Ik denk aan het gebed dat Guido Gezelle dichtte: Over Jezus, onze grote Voorbidder

*Gij badt op enen berg alleen,
En... Jesu, ik en vind er geen
Waar 'k hoog genoeg kan klimmen
Om U alleen te vinden:*

*De wereld wil mij achterna,
Alwaar ik ga of sta
Of ooit mijn ogen sla;
En arm als ik en is er geen;
Geen een,
Die nood hebbe en niet klagen kan;
Die honger, en niet vragen kan;
Die pijn, en niet gewagen kan,
Hoe zeer het doet!*

*o leert mij, armen dwaas, hoe dat ik
bidden moet!*

Dat mag ook ons gebed wel zijn. Het leerboek van de kerk, de Heidelbergse Catechismus, wil ons leren bidden om te kunnen bidden. Een gebed om het rechte bidden.

Dan is het eerste dat onze Catechismus (zondag 45) daarover zegt, is, dat het gebed een noodzakelijke zaak is. Door het gebed geeft onze God ons teerkost op onze levensweg. Net zo min als een pasgeborene groeien kan, als die niet aanhoudend vraagt om voedsel, net zo min kan er sprake zijn van geestelijke groei, als wij niet dagelijks bij God bedelen om voedsel. Wanneer God ons een nieuw hart geeft, geeft Hij ons ook een mond om te bidden. Bidden is een spontane uiting van een mond die Gods lof zingt. 'Mijn stem is tot God, en ik roep; mijn stem is tot God; en Hij zal het oor tot mij neigen' (Ps. 77 : 2).

Niet voor niets is het gebed wel genoemd: de ademhaling van het christenleven. Bidden is soms niet meer dan een zucht slaken (och, Heere), een schreeuw om leven (o, God). Maar ook zo stijgt het gebed omhoog en dringt het door lucht en wolken tot voor Gods troon. Het is aanbidding van God in de hoge. Bidden is geen 'sensitivity-training' (een gesprek voeren met zichzelf). Een echt gebed is vrucht van het geloof. Het is ook wel genoemd: spreken met God en levensnoodzakelijk als het voornaamste stuk van de dankbaarheid; God vraagt dat van ons (aldus antwoord 116 HC). We gaan in ons bidden

eigenlijk op audientie bij God. Ik denk aan Esther die de geloofs-moed had om tot de troon van koning Ahasveros te gaan en zijn

gouden scepter kreeg toegereikt. Zo ontvangt de gelovige bidder de gouden scepter van de allergenadigste God toegereikt. Zie Esther 5 : 2.

De reformator Johannes Calvijn schrijft: 'Het gebed is een zekere samenspreking der mensen met God, waardoor zij het heiligdom van de hemel binnengegaan zijnde, Hem over Zijn beloften in eigen Persoon aanspreken.' Wij keren ons in ons bidden met al onze noden en vreugden tot God. Hij zal het oor tot ons neigen. Als het goed is, doen wij dat vol aanbidding en ontzag en in kinderlijk vertrouwen. Vgl. Ps. 145 : 18 Van de aartsvader Izak lezen we (Gen. 24:63), dat hij bij het vallen van de avond uitging in het veld om te bidden (te mediteren). Hij zal daarbij zeker ook gedacht hebben aan de knecht van vader Abraham die erop uitgestuurd was om een vrouw voor hem te zoeken. Wat lezen we dan: Izak was uitgegaan om te bidden in het veld. En toen hij opstond, hief hij zijn ogen op en zag toe en ziet, de kamelen kwamen. Met op een van die dieren zijn bruid Rebekka.

Wat is voor ons het gebed noodzakelijk. God zorgt voor de Zijnen. Maar dat gaat in de regel niet buiten het gebed om. God vordert/ eist het van ons. Ook als ons hart leeg is, koud en ongevoelig, moeten wij het gebed niet nalaten. Juist dan niet. Er zijn mensen die alleen naar de kerk gaan en alleen bidden, als zij er behoefte aan hebben. Helaas, hoe gemakkelijk laten zij het er bij zitten, als ze te druk zijn met andere dingen. Maar nee, God heeft ons een bevel om te bidden. Bidt (te allen tijde), zonder ophouden (1 Thess.5:17). Zie ook Matth. 7 : 7; Luk.11 : 9, 13.

Er zullen onder onze lezers wel mensen zijn die denken: Wat voor zin heeft bidden eigenlijk? Er verandert daardoor immers niets. Want God volvoert Zijn raad toch wel, ook zonder ons. Is Hij niet onveranderlijk in Zijn Wezen en werken?

De afbeelding stelt de Christen van Bunyans Christenreis voor, kloppend aan de Enge Poort.

De raad des Heeren zal bestaan. Ja, maar wij moeten van onze God niet een starre, onbeweeglijke en onverbiddelijke God maken. Want leest u dan nu nog maar eens, wat antwoord 116 HC zegt., nl. 'dat God Zijn genade en de Heilige Geest alleen aan diegenen geven wil, die Hem met hartelijke zuchten zonder ophouden daarom bidden en daarvoor danken.' In de weg van veel gebeden vervult de Heere Zijn raad. Zie ook Luk.11:13. Augustinus zei ooit: 'Geloof eerst, begrijp daarna..; want indien u niet gelooft, zult u niet begrijpen.' Doet u maar wat antwoord 116 HC ons aanbeveelt: God om Zijn genade en de Heilige Geest bidden en danken met hartelijk zuchten en zonder ophouden. Het gebed is wel eens het elfde gebod genoemd. God geeft gebed. Maar Hij eist het ook. Als ik niet kan bidden zoals het behoort, dan bid ik wel om de Geest van de gebeden, 'Die voor ons wil bidden met onuitsprekelijke zuchtingen' (Rom. 8:26 slot). Een engelse vertaling vertaalt 'onuitsprekelijk' met: too deep for words. Doe maar zoals Jezus' discipelen die hun Meester vaak in stille nachten hadden zien bidden. Zij vroegen: 'Heere, leer ons bidden' (Luk. 11 : 1). Daarna leerde Jezus hen het Onze Vader.' Op de wiekslag van het geloof nader ik 'tot Gods altaren, tot God, mijn God, de bron van vreugd' (Ps. 43 : 4a ber.).

Hij is het immers Die na kortstondig ongeneugd mij eindeloos verheugd!

*Harderwijk
ds. J. Oosterbroek*

Draagt elkanders lasten

Beste lezer,

Jezus sprak Zijn hoorders toe, daar op die berg in Galilea. Het was een geweldige preek, om alle luisteraars te bemoedigen en de weg ter zaligheid te verkondigen, ook nu nog. U, die vol zorgen bent, die gebukt gaat onder een zwaar kruis wordt ook nú door de Bergrede bemoedigd. Graag wil ik u onderstaand gedicht meegeven, geschreven door Diny Beijersbergen-Groot, www.gedichtensite.nl

Verjaardagskalender

- 5 okt. Mevr. M. Koppert,
Beelstraat 43,
2672 AB Naaldwijk
- 3 nov. Marjolijn-Petersen-
Boekholt,
Kamperweg 1, 3774 LG
Kootwijkerbroek
- 6 nov. Mevr. A. Hofland,
Westduinweg 1385,
2483 AZ Scheveningen

Brievenbus

Mevr. J.D. van Schaik, Schutselaan
26, B 22, 7741 AP Coevorden

*Tijd is geld,
maar al geeft u al uw geld,
u zou er geen uur tijd voor
kunnen kopen*

Zalig wie in Jezus' naam gelooft

*Ze zaten op de berg met velen neer
en luisterden naar 't nieuwe Woord.
Daar voor hen lag het grote meer,
ze hoorden woorden, nooit gehoord.*

*De Thora, al eeuwenlang hun zegen
in nieuwe taal door Jezus nu gezegd.
Een leidraad voor hun daag'lijks
leven
in 't hongerige hart nu uitgelegd:*

*'t Gaat niet om rijkdom, roem en
eer.*

*verdriet zal steeds op aarde wezen.
Het gaat om God, de grote Heer.
Hij zal al hun verdriet en pijn gene-
zen.*

*'t Gaat om het Woord dat vrede
sticht,
en de vervolgd en om gerechtigheid.
Ze zijn de kinderen van het Licht,
het Koninkrijk wordt nu voor hen
bereid.*

*In de verdrukking straalt hun kracht.
Zij zullen blij hun God begroeten,
die Zijn geliefde in de hemel wacht,
een zalig zijn om Hem 't ontmoeten.'*

*Hoe duidelijk was 't Woord gespro-
ken.*

*Met groot gezag de schare zaligheid
beloofd.*

*Het nieuwe licht was voor hen aan-
gestoken.*

Ja, zalig wie in Jezus' naam gelooft!

Mat. 5 : 1 - 12. Math. 7: 28 - 29

Puzzelhoek

Ook de puzzel is gebaseerd op de Bergrede. De woorden die doorgestreept moeten worden zijn allemaal woorden uit Mattheus 5. Er blijven enkele letters over, die vormen de oplossing van de puzzel. U kunt punten blijven verdienen door het insturen van de juiste oplossing van de puzzel.

U kunt de oplossing insturen tot 1 november.

b	v	n	b	a	r	m	h	a	r	t	i	g	e	n	d
e	e	v	e	n	g	w	v	e	r	v	o	l	g	d	n
b	r	r	r	l	e	i	e	e	n	e	o	o	g	e	e
k	l	r	g	e	e	k	d	t	d	e	i	o	s	g	l
o	o	s	t	a	d	p	ij	e	r	l	v	n	r	e	e
n	r	r	n	e	g	e	i	l	o	e	e	r	e	g	m
i	e	b	e	e	d	e	s	c	r	m	u	r	e	n	e
n	n	d	a	n	t	t	z	t	s	e	t	r	e	e	h
k	e	e	a	r	m	e	r	o	i	i	e	h	e	w	b
r	d	t	p	g	m	a	f	a	u	c	d	h	c	n	v
ij	a	g	a	r	p	h	a	o	h	t	h	p	r	a	g
k	n	v	i	t	o	r	a	t	r	o	e	t	m	e	z
n	e	d	d	d	m	w	i	r	n	p	s	n	e	a	v
n	g	j	a	e	a	g	e	g	t	o	w	s	l	r	l
e	r	o	n	a	h	z	e	g	o	i	t	i	a	l	s
n	o	t	e	e	w	r	r	r	g	h	g	a	t	e	o
ij	b	a	i	u	e	k	t	e	c	e	r	h	h	t	o
h	r	d	o	n	e	r	i	i	v	d	w	l	e	t	b
c	e	r	a	f	e	i	l	n	e	r	e	d	n	i	k
s	v	n	d	v	e	r	h	e	u	g	r	o	o	t	d

aarde
armen
barmhartigen
barmhartigheid
beerven
berg
boos
discipelen
gave
geest
gerechtigheid
gezouten
goede
groot
hart
hemelen
honger
huis
jota
kinderen
koninkrijk
korenmaat
kwaad
lamp
licht
lief
liegen
loon
mensen
oog
profeten
reinen
schijnen
stad
tand
tittel
treuren
verborgen
verheerlijken
verheug
verloren
vertrapt
vertroost
vervolgd
verzadigd
vredestichters
vrouw
weggeworpen
wereld
wet
wit
zachtmoedig
zalig

De oplossing van de september-puzzel is: "ijdelheid van alle aardse dingen"

Vriendelijke groeten van:
Willeke Breederveld
Capellerij 3
3252 CG GOEDEREDE
telefoon: 0187-492281
email: wbreederveld@solcon.nl

DE ZEGENINGEN VAN DE ZONEN VAN JAKOB (VI)

Issaschar

"Issaschar is een sterk gebeende ezel, nederliggende tussen twee pakken. Toen hij de rust zag, dat zij goed was, en het land, dat het lustig was, zo boog hij zijn schouder om te dragen en was dienende onder cijns" (Genesis 49:14 en 15).

Issaschar betekent: "God heeft mij mijn loon gegeven". En je komt een beetje dichterbij hem, als je deze lijn volgt: 1. De lamlendigheid van Issaschar. 2. De liefde van Christus. 3. Het leven van Gods ijverige knechten.

1. Lea noemde hem zo. "God heeft mij mijn loon gegeven". Maar dat zei ze veel te berekend. Veel te menselijk ook. Je moet maar nooit zeggen, als God je veel geeft, dat het je loon is. Want het is alleen maar Zijn genade. Maar zo berekend als Lea hem zijn naam gaf, heeft dit kind ook geleefd. Jakob kenschetst deze jongen als een sterk gebeende of sterke ezel. Bij een ezel denken wij meestal aan "dom". Maar daar moet u hier juist niet aan denken. De ezel was in het oude oosten het meest gebruikte rijdier. Een onmisbaar dier. Maar wel een gemakzuchtig dier. Zo zijn Issaschar-mensen; bepaald niet dom. Maar ze zijn gesteld op hun rust. Ze branden niet graag hun vingers. Ze zijn "lieve" mensen. Maar kom niet aan hen!

Deze stam woonde in een vruchtbaar gebied. Het groeide al gauw. En als er vijanden kwamen, kochten ze de strijd meestal af. Het waren intelligente mensen. Maar je wist nooit goed wat je aan ze had.

Soms komen wij Issaschar nu nog wel tegen. Hij is vriendelijk. Hij wil ook graag vriendelijk gevonden worden. Maar hij is vriendelijk op zichzelf aan. Als wij op hem lijken, laten wij onze

medemens, die wel op ons hoopte, als het er om gaat spannen, alleen. Een boerenvrouw zei: "Ik heb een broer. En ik houd zielsveel van die jongen. Maar hij is toch zo slim". Ze bedoelde: "Zo slim, dat het bijna slecht is". Issaschar is wel principieel. Maar niet als het wat kost. Hij doet zijn kinderen geen zeer. Want dat doet hem zelf zeer. Maar hij hemelt ze op.

2. Dat is erg, als wij rustzoekers zijn, maar geen zoekers van God. En nu zie ik Jezus Christus, die geen kind van de berekening was, maar van Gods grote liefde. Hij vroeg nooit wat het voordeligste was. Hij heeft het zwaarste gedragen zonder enig verweer. Hij vroeg niets voor Zichzelf; maar boog onder het kruis. En Hij rustte niet, voordat Hij het had uitgeroepen: "Het is volbracht!" Weet u waarom? Om Issaschar en allen die niet kunnen zalig worden, omdat zij het niet verdienen, rijk te maken met het loon van de genade. Gaat dat zomaar? Nee, maar dan gaat er een streep door onze berekeningen. Opdat wij alleen Hem overhouden. Wij kunnen met onze heidense kant de hemel niet in. Maar wij kunnen ook met onze godsdienstige kant de hemel niet in. Maar wij komen met de bede, als wij zo halfslachtig zijn: "Is er enig middel om de straf te ontgaan?" Dan komen wij aan de grond. De uitgeslapen schipperaar wordt eerlijk gemaakt. En dat is zijn moeilijkste, maar ook zijn heerlijkste dag.

3. Als Christus in ons leven is gekomen, leven we niet voor het loon of voor ons gemak meer. Maar we vragen in alles aan de Heere God: "Is het goed?" Dan houden we wel vrede, waar mogelijk, met alle mensen. Maar dat is niet de rust van het compromis met de zonde. Maar dat is de vrede van de liefde. En wij dienen ijverig de Meester. Dat is, omdat ik Christus liefheb. Hem, die zegt: "Ik zal maken, dat u Mij liefhebben zult". Dan doe ik

het dus eigenlijk niet. Maar dan doet Hij het. En hoe zou het dan zwaar kunnen zijn?! En het is het genadeloon waarmee dat wordt beloond. Het loon dat Christus voor ons heeft verdiend. En bijna aan het einde van de bijbel lees ik, dat er een van de poorten van de hoge, gouden stad "Issaschar" heet.

*Brandwijk
ds. J.A.H. Jongkind*

De twaalven (XI)

De prediking in na-apostolische tijd.

Er is door godsdiensthistorici beweert dat reeds in de tweede eeuw veel van het oorspronkelijke Christendom verloren is gegaan. De christenen zouden spoedig vervallen zijn tot een soort moraaltheologie. Legalisme zou het onverdiende van de genade hebben vervangen. De Gnostiek zou het bijbels getuigenis hebben verzwakt. Andere onderzoekers van de Vroege kerk hebben dit sterk overdreven genoemd. Zij tonen aan, dat al bedienden vooral de apologeten zich van de terminologie van hun dagen en al stelde men hoge eisen aan het christen zijn, de apostolische leer de eerste vier eeuwen in de kerk bewaard is gebleven. Wanneer men de ketterse stromingen buiten beschouwing laat, kan gezegd worden dat men getrouw is gebleven aan de leer van de apostelen. In de bekende Didache en andere geschriften uit de eerste eeuwen, lees je steeds dat de gemeenten de predikers moeten toetsen of zij in overeenstemming met de leer van apostelen leren. Ieder, die een andere leer bracht, beschouwde men niet als een dienstknecht van Christus. Een voorbeeld hiervan is het optreden van de ouderlingen in Smyrna tegen een zekere

Noetus. De prediker Noetus leerde sterk dat er slechts één God is. Hij ontkende dat de Zoon, die geleden had ook God was. De zoon was slechts een verschijningsvorm van de Vader. Het is een voorloper van het zogenaamde 'modalisme'. De ene, ware God zou verschillende verschijningsvormen hebben. De ouderlingen te Smyrna hebben toen in 190 na Christus een belijdenis opgesteld, waarin zij uitspreken dat lijdende Christus de Zoon van God is.

Wij kennen ook waarlijk één ware God; wij kennen de Christus; wij kennen de Zoon van God, Die als de Christus leed, stierf en op de derde dag opstond en nu is aan de rechterhand van de Vader, en zal komen om te oordelen de levende en de doden.¹

Ofschoon de Christelijke kerk van de eerste drie eeuwen geen algemeen aanvaarde belijdenis bezat, zo had de kerk toch een duidelijk omlijnd getal van geloofszaken, die vanaf het begin werden beleden en gepredikt. Ieder, die zich daarbuiten stelde, rekende men niet meer tot de kerk te behoren. Deze geloofszaken zijn terug te vinden in de geschriften van de apostolische vaders (leerlingen van de apostelen) en de apologeten (verdedigers van de christe-

lijke leer). Er waren geschriften met theologische uitspraken in omloop van Ignatius, bisschop van Antiochië (110), Justinus, apologeet en christelijke

onderwijzer in Rome(140),

Irenaeus, bisschop van Lyon(180), Tertullianus, bisschop van Carthago (155-222), Hippolytus ouderling te Rome (210), Cyprianus, bisschop te Carthago (248) en vele anderen.

In een geschrift, dat dateert van het eind van de eerste of het begin van de tweede eeuw, getiteld 'Herder van Hermas', wordt uitgesproken:

*Geloof eerst van alles dat er één God is, Die alle dingen uit niet geschapen en gevormd heeft en die alle dingen omvat en Zelf alleen onbevattelijk is. Geloof dan in Hem en vrees Hem.*²

Ignatius van het Syrische Antiochië schrijft in 110 na Christus aan de christenen:

*Wees doof wanneer iemand tot je spreekt apart van Jezus Christus, Die was uit het geslacht van David, Die kind van Maria was, Die werkelijk was geboren, beiden at en dronk, waarlijk vervolgd is onder Pontius Pilatus, was waarlijk gekruisigd en stierf terwijl hemelse, aardse en schepselen onder de aarde toekeken, die ook waarlijk door Zijn Vader is opgewekt uit de doden*³

In de gemeente te Rome bestond al in de eerste eeuw een soort belijdenisgeschrift, dat bij de doop functioneerde. Men beled:

Ik geloof in God de Vader de Almachtige; en in Christus Jezus, Zijn enige Zoon, onze Heere, Die geboren is van de Heilige Geest en de maagd Maria, Die onder Pontius Pilatus is gekruisigd en begraven en op de derde dag weer opstond van de doden, opvoer in de hemel en zit aan de rechterhand van de Vader, vanwaar Hij staat te

*komen om te oordelen de levenden en de doden; en in de Heilige Geest, de heilige kerk, vergeving van zonden, de opstanding van het vlees en het eeuwige leven.*⁴

Uit deze bij de doop gebruikte belijdenis heeft zich de bekende Apostolische Geloofsbelijdenis ontwikkeld. Zo werden de heilsfeiten, de Godheid van Christus en de Drieëenheid van God al vroeg schriftelijk vastgelegd. Daardoor werden tegelijk de ketters uit de kerk gewerd. Uit al deze vroege formuleringen van het christelijk geloof blijkt, dat de Vroege Kerk heeft vastgehouden aan de leer, die hun door de apostelen was overgeleverd. Steeds wordt in de geschriften naar de apostelen terug gewezen. Men was zeer bezorgd om de apostolische leer vast te houden. En ook wat de praktische prediking betreft, beweegt men zich in het spoor van wat de apostelen hen hebben overgeleverd. (wordt vervolgd)

*Kapelle (Zld)
ds. C. Harinck*

- 1 E. Fergusson, Early Christians speak, U.S.A. 1987, blz.25. Against Noetus, 1.
- 2 Herder van Hermas, hoofdstuk 1.
- 3 Ignatius, brief Efeze, 18:2.
- 4 Epiphanius, Marcellius of Ancura, profession of faith to bishop Julius of Rome.

TWEE BROERS: één in het EVANGELIE (5)

De inhoud van de preken van de Erskines (5)

De prediking van de beide broers kan het best getypeerd worden als belofte-prediking. Het is wellicht ook het mooiste dat van hun prediking geldt. En niet alleen van die van hen.

In de al eerder genoemde preek over het begin van de Wet des HEEREN zegt Ebenezer: 'Ik en u hebben door de verbreking van en schending van het eerste verbond in Adam onze God verloren en sinds die tijd is elk mens zonder God in de wereld. Toen wij God verloren hebben, hebben we alles verloren.

Doch ik verkondig u een blijde boodschap, de meest aangename tijding die ooit gehoord is sedert de val van Adam: hier keert uw God, Die u door het eerste verbond verloren hebt, tot u weer in een verbond der genade en zegt tot ieder van u: Ik ben de HEERE, uw God. En dat niet op grond van enige werken, maar op grond van de vrije genade. Daarom wilde ik dat u gedachtig zou zijn dat deze woorden zo direct tot u en tot iedereen die mij heden hoort, gesproken worden als zij ooit tot Israel gesproken zijn.

De belofte is een geopende deur der zaligheid; en het gebod beveelt ons door die deur in te gaan.'

In een preek over Galaten 4:28 (Maar wij, broeders, zijn kinderen der belofte, als Izak was) zegt Ralph: 'Hoewel de belofte in het algemeen gedaan wordt, zo sluit ze nochtans geen enkel mens uit, zodat niemand in de wereld, die onder het evangelie leeft, met waarheid kan zeggen dat hij niet evenzeer bedoeld wordt in de belofte als anderen.

Omdat God u niet bij name uitgesloten heeft, zo is het een verschrikkelijke zonde in u dat u zichzelf buiten sluit. Het is de satan en uw eigen boze hart die u moedeloos maken, maar niet deze leer. U meent dat u, indien u een bijzonder belofte had, waarin uw naam genoemd werd, dat u dan geloven zou. Maar is het dan niet evenveel wanneer er een belofte is aan zondaars, met een bevel aan u om te komen en de belofte aan te nemen en op uzelf toe te passen, opdat alles aldus uw eigendom wordt? U mag pleiten en zeggen: Heere, U die Uw genade mij aanbiedt, o, wil deze krachtadig op mij toepassen: U, Die mij deze belofte gegeven hebt, laat mij niet door ongelof achterblijven en deze missen!'

In een preek over De vergadering der volken tot Silo (Gen. 49:10) verkondigt hij: "Wie roept de Heere eigenlijk om tot Hem te komen? Allen, zo horen we het krachtige, Bijbelse getuigenis. In welke situatie u zich ook bevindt, wat uw kwaal ook is. Want de medicijnmeester is hier gekomen om alle zieken te vergaderen, met de bedoeling dat Hij de eer zou ontvangen van hun genezing. En dan somt Ralph op: Is duisternis uw kwaal? Zie, Silo is gekomen om u een licht te zijn tot verlichting der heidenen, Luk. 2:32

Is doodsheid uw kwaal? Zie Hij is gekomen opdat u het leven hebt en overvloed, Joh. 10:10. Is blindheid uw kwaal? Hij is gekomen om de ogen van blinden te openen, Jes. 42:7

Is verharding van uw hart ook uw

kwaal? Hij is gekomen om het stenen hart weg te nemen en om u een vlees hart te geven, Ez. 36:26.

Wat dan uw kwaal ook moge zijn, weet dat de vergadering van zieken is tot Hem.

Indien ongeloof uw kwaal mocht zijn, zodat u voor uw leven niet één daad van het geloof kunt voortbrengen, Hij heeft de Geest van het geloof gegeven om dat te genezen.

Indien uw kwaal onboetvaardigheid is, zodat u zich van geen één zonde kunt bekeren, Hij heeft de Geest van de bekering gegeven om haar te genezen. Indien uw kwaal vijandschap en haat is tegen God en Christus, Hij heeft de Geest van de liefde te geven om haar te genezen.

Om zo gaat het maar door in deze preek, zodat je er stil van wordt.

Ede

Ds. J. Van Amstel

Colofon

Dagelijks bestuur van de Stichting:

Ds. J. Willemsen, voorzitter, PKN (hervormd), Dirksland

Ds. J. Oosterbroek, secretaris, Chr. Geref., Harderwijk

Dhr. M. C. Paul, penningmeester, PKN (hervormd), Dirksland

Ds. J. A. H. Jongkind, bestuurslid PKN, (hervormd), Brandwijk

Ds. C. Bos, alg.adjunkt, PKN (hervormd), Benschop

Eindredacteur:

Ds. J. Oosterbroek, Voorste Wei 23, 3844 JW Harderwijk, tel. 06 27114366.

Tevens adres voor kopij.

e-mail: oosterbroekj@yahoo.co.uk

Medewerkers:

Ds. J. Van Amstel, Chr. Geref., Ede
Mevrouw W. Breederveld, PKN (hervormd), Goedereede

Ds. C. Harinck, Gereformeerde Gemeenten, Kapelle

Rev. W. de Jong, Chr. Reformed Church, Straffordville, Ontario, Canada

Ds. J. P. Strietman, PKN

(gereformeerd), Kollumerzwaag

Ds. L. C. Talsma, PKN (hervormd), Wapenveld

Mevrouw M. A. Tanis, Chr. Geref., Sommelsdijk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar); alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen; de abonnementsprijs is € 10,00 per jaar; het banknummer is: NL 40 INGB 0000 9389 39 ten name van Stichting Kracht naar Kruis te Den Haag;

opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen aan:

abonnementen@krachtnaarkruis.nl of KnK, Anthon van der Horstlaan 56, 3752 VP Bunschoten-Spakenburg; alle informatie over KNK kunt u vinden in www.krachtnaarkruis.nl